

Rakennusteollisuus

Rakennustuotteiden tuotehyväksyntä

Antti Koponen

Rakennustuoteasetus CPR

- Rakennustuoteasetus julkaistiin Euroopan Unionin virallisessa lehdessä 4.4.2011, astui osittain voimaan 24.4.2011 ja korvaa rakennustuotedirektiivin kokonaan 1.7.2013
- Asetus on sellaisenaan kaikkien jäsenmaiden kansallista lainsäädäntöä - kansallinen ristiriitainen lainsäädäntö on kumottava
- Pakollinen CE-merkintä noin 80 % rakennustuotteista, joille voimassa oleva harmonisoitu tuotestandardi, ks. hEN Helpdesk (www.henhelpdesk.fi)

Huom: Suurempi muutos Suomessa kuin monissa muissa jäsenmaissa

Valmistautuminen kesken

- Rakennustuoteasetuksen hallitun käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet edelleen tekemättä:
 1. Komissio saa asetusta täydentävät turhaa byrokratiaa vähentävät delegoidut säädökset voimaan vasta keväällä 2014
 - Johtanut erilaisiin kansallisiin tulkintoihin
 2. Ympäristöministeriö ei ole muuttanut rakentamismääräyksiä yhteensopiviksi CE-merkintätietojen kanssa lukuun ottamatta palomääräyksiä
 - Suomessa on ryhdytty laatimaan kansallisia soveltamisstandardeja (SFS 7000-sarja), joissa esitetään määräyksistä puuttuvat vaatimustasot
 3. Harmonisoidut tuotestandardit saadaan asetuksen mukaisiksi joskus vuonna 2015-2016
 - Rakennustuotteiden valmistajien on huomioitava, että voimassa olevien harmonisoitujen tuotestandardien tietyt osat eivät päde vaan on noudatettava rakennustuoteasetusta (DoP ja CE-merkintä)
 4. Asetuksen suomenkielinen virallinen käänös sisältää virheitä
 - Asiantuntijatahot neuvovat kenttää eri tavalla

Rakennustuoteasetuksen CE-asiakirjat

Suoritustasoilmoitus DoP

- Esitetään valmistajan kotisivulla ja toimitetaan asiakkaalle sähköpostilla tai paperilla pyydettyä (komission ohjeet kotisivuDoPista tulossa)
- Kertoo tuotteen ilmoitetut ominaisuudet (suoritustasot), joiden arvot ja luokat kannattaa selittää omana kohtanaan valmistajan kotisivulla

Huom: Korvaa EU Valmistajan vakuutuksen

CE-merkintä

- Toimitetaan tuotteen mukana
- Sisältää yleensä valmistajan kotisivun osoitteen, josta DoP löytyy

Varmentamistodistus

- Tarvitaan AVCP-menettelyissä 2+, 1 ja 1+
- Valmistaja saa tämän ilmoitetulta laitokselta kun tehtaalla laadunvalvonnan alkutarkastus on tehty
- Valmistaja toimittaa asiakkaalle tai viranomaiselle sitä pyydettyä

Huom: Korvaa EU Vaatimustenmukaisuustodistuksen

Saumaton peltikatetuotteen DoP esimerkki

SUORITUSTASOILMOITUS

No. 001ABC23102013

1. Tuotetyypin yksilöivä tunniste:

Pinnoitettu peltikate XYX

2. Tuotteen tunniste:

Pinnoitettu peltikate XYZ

3. Aiottu käyttötarkoitus:

Täysin tuetut metalliset ohutlevykatteet

4. Valmistaja:

Yritys ABC

Katu 1, 00110 Helsinki

Sähköposti: yritysabc@abc.fi

5. Valmistajan virallinen edustaja:

Ei ole

6. AVCP-menettely:

AVCP 4

7. Harmonisoituun tuotestandardiin perustuva DoP:

Ei tarvita

8. ETAan perustuva DoP:

Ei tarvita

Huom: Tarvittaessa linkki käyttöturvallisuus tiedotteeseen ym.

9. Ilmoitetut suoritustasot:

Perus-ominaisuudet	Suoritustaso	Yhdenmukais-tettu tekninen eritelmä
Veden läpäisevyys	Vesitiivis	EN 14783:2006
Mittojen muutos	$12 \times 10^{-6} 1/K$	
Vesihöyryn ja ilman läpäisevyys	Vesihöyry- ja ilmatiivis	
Ulkopuolisen palon kestävyys	$B_{\text{roof } t1, t2, t3, t4}$	
Palokäyttäytyminen	$A_{s1,d0}$	
Pitkäaikaiskestävyys	Teräs S220GD, paksuus 0,63 mm, pinnoite Z275 ja polyester 25 μm molemmissa pinnoissa	
Vaarallisten aineiden päästöt	NPD	

10. Valmistajan edustajan allekirjoitus

Paikka ja pvm: ???

Nimi: ???

Saumatun peltikatetuotteen CE-merkintä esimerkki

CE 14 NB: CPR/2345
Yritys ABC, Katu 1, FI-00110, Helsinki DoP: 001ABC
EN 14783 Pinnoitettu peltikate ID XYZ Aiottu käyttötarkoitus: Täysin tuetut metalliset ohutlevy katteet Ulkopuolisen palon kestävyys: B_{roof t1, t2, t3, t4} Pitkäaikaiskestävyys: Teräs S220GD, paksuus 0,63 mm, pinnoite Z275 ja polyester 25 µm molemmissa pinnoissa Muut tiedot: www.yritysabc.fi/DoP

CE symboli

Merkinnän kiinnittämivuoden kaksi viimeistä numeroa

Ilmoitetun laitoksen tunnusnumero

Valmistajan yhteystiedot

DoPin numero (voi olla ilman version numeroa)

*Harmonisoidun tuotestandardin (hEN) tunnus
(voi olla ilman vuosilukua)*

Tuotteen yksilöinti

Aiottu käyttötarkoitus

*Osa tuotteen ilmoitetuista ominaisuuksista
(voidaan esittää koodilla, jos sellainen on esitetty
harmonisoidussa tuotestandardissa)*

Valmistajan kotisivun osoite, jossa DoP esitetään

Huom: Pakkauksesta löytyy erikseen valmistus pvm

Delegoidut säädökset – pelisäännöt muuttuu

- Kotisivu DoPin virallistava delegoitu säädös
 - Komission esitys julkaistiin marraskuun alussa - tulee voimaan maaliskuussa 2014
- CPR Liite III (DoPin sisältö) delegoitu säädös
 - Komission esitys julkaistaan lähipäivinä – todennäköisesti tulee voimaan maalis-huhtikuussa 2014
 - Korjaa CPR liitteen III virheitä ja muuttaa sen vakiotekstit
- CPR Liite V (ilmoitetun laitoksen tehtävät) delegoitu säädös
 - Komission rakennusosasto viimeistelee ehdotustaan yhdessä jäsenvaltioiden kanssa – mahdollisesti tulee voimaan huhtikuussa 2014

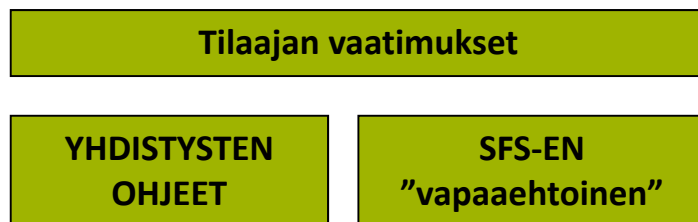
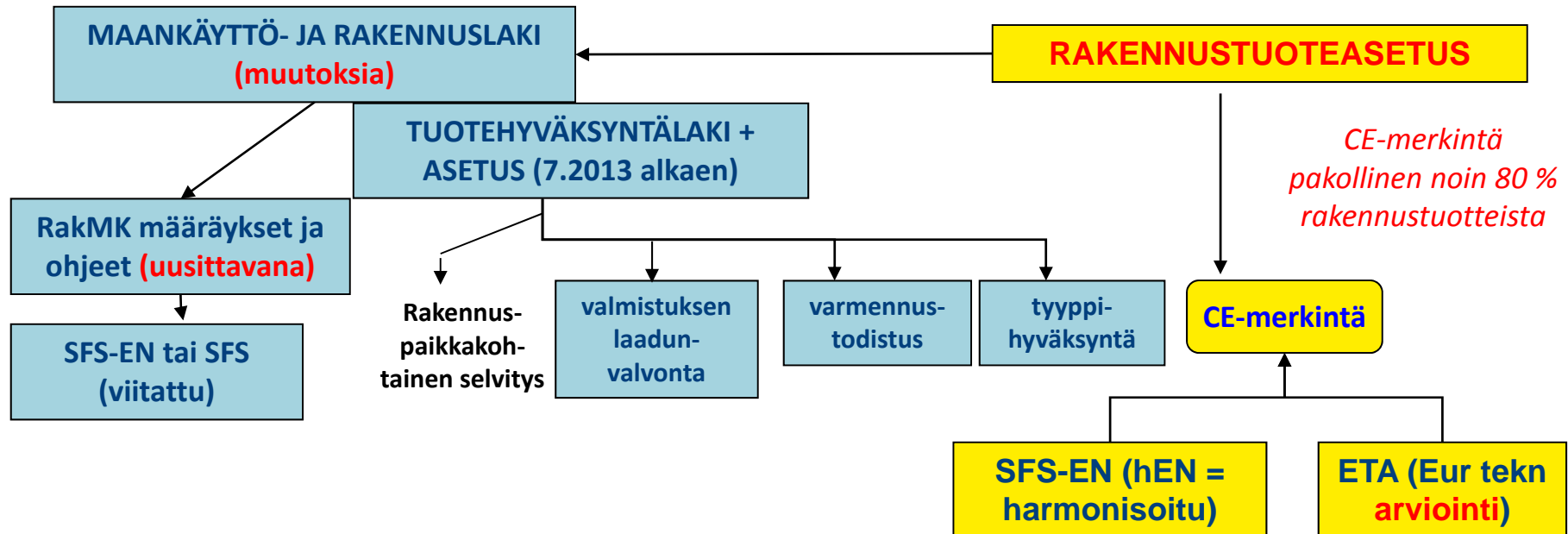
Kokemuksia DoPista ja CE-merkinnästä

- Rakentaminen ei pysähtynyt 1.7.2013
- Valmistajat kykenivät laatimaan DoPit ja laittamaan ne kotisivuilleen pääosin hEN Helpdesk mallien mukaisesti
- TUKESilla on ollut noin 100 tapausta käsittelyssä
- Rakennusvalvonnat tuoneet esiin muutamia tapauksia, joissa on ollut korjattavaa
- Suuri ongelma on harmonisoitujen tuotestandardien epäselvät soveltamisalat – usein on epäselvää, onko jokin tuote pakko CE-merkitä vai eikö sitä voi CE-merkitä
- Kantavien rakennustuotteiden DoPeille sovittu kansallinen käytäntö kun CPR ei niitä käsittele
- Tiettyjen rakennustuotteiden kohdalla on jouduttu ottamaan käyttöön kansallisia muista maista poikkeavia käytäntöjä (ylityspalkit, kantavat metallisandwich-elementit, betonivaluun tulevat terästuotteet, jne.)
- Muista maista tulevien rakennustuotteiden DoPit hyvin erilaisia – monet niistä tuskin kelpaavat TUKESille

Suomessa noudatetaan Suomen lakia ja siihen perustuvia säädöksiä

Asetus on sellaisenaan jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä

Viittausmenettelyllä standardi voi saada määräyksen tai ohjeen statuksen. Muut standardit ja yhdistysten ohjeet ovat "vapaaehtoisia asiantuntijaohjeita".

CE-merkinnällä valmistaja vakuuttaa, että tuotteen ominaisuudet ovat harmonisoidun tuotestandardin tai ETA:n mukaiset.

Kansalliset tuotehyväksynät – tilanne 1/2

- Laki ja asetus eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä tuli voimaan heinäkuussa 2013
 - Tyyppihyväksyntä, varmennustodistus ja valmistuksen laadunvalvonta
 - Nämä valmistajalle vapaaehtoisia, rakennusvalvonnalle sitovia
 - Jos rakennustuotteelle ei ole CE-merkintää, eikä kansallista tuotehyväksyntää, niin ollaan rakennuspaikkakohtaisissa selvityksissä
- Koskee pakollisen CE-merkinnän ulkopuolella olevia rakennustuotteita (esim. valmisbetoni, raudoitusteräksset, LVI-tuotteet, puuelementit, tartuntalätkät, osa kattoturvatuoteista jne.)

Kansalliset tuotehyväksynät – tilanne 2/2

- VTT on saanut pätevyyden myöntää ja uusia tyyppihyväksyntöjä vanhojen tyyppihyväksyntäasetusten perusteella
- Uusia tyyppihyväksyntäasetuksia saadaan käyttöön aikaisintaan ensi kesänä – tarvitaan raudoitus- ja jänneteräkselle
- Varmennustodistusten myöntäminen alkaa keväällä 2014
- Monille rakennustuotteille, joille ei ole vanhoja varmennettuja käyttöselosteita tai kun niiden voimassaolo päättyy, joudutaan tilapäisesti nojautumaan vapaaehtoisiin tuotesertifikaatteihin tai muihin selvityksiin

hEN Help Desk

- Tietoa rakennustuotteiden harmonisoiduista tuotestandardeista ja rakennustuotteiden CE-merkinnästä
- Sivustoa jatkokehitetään:
 - RTT toimii sivujen ylläpitäjänä
 - YM, Liikennevirasto ja MetSta osallistuvat ylläpitokustannuksiin
- Sivuille kootaan myös linkkejä CE-merkintään liittyen
- Sivusto löytyy osoitteesta: www.henhelpdesk.fi

Rakennusteollisuus

Lisätietoja:

antti.koponen@rakennusteollisuus.fi, puh. 050 414 0082

